

Felelős szerkesztő:
MURANYI JÓZSEF.
Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa,
Kossuth-utca 16. szám.
Telefonszám: 150.
Hirdetések díjszabás szerint.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K —
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.

Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

A Geszler-kalap.

Kassa, dec. 29.

A Geszler-kalapnak ösmerik a történetét. Nos valami ilyenforma dolog kezd kifejlődni Abauj-Torna vármegye székházában. Pongrácz gróf fejére nyomta Kristóffy a Geszler-kalapot s ennek a furcsa süvegnek puha nyomása zavart idézett elő a nemes levente gondolkodásában. Maga elé parancsolja hát a vármegyei tisztviselőket, jöjjenek meghódolni, térdet, fejet hajtani a Geszler-kalap előtt. És mert egyik se termett szolgáléleknak: hát azért kész leütni a fejüket. Csakhogy ám a magyar nyakcsigolya kemény jószág.

Könnyen kicsorbul még a valódi pallos éle is, ha reá csap, hátha még a goulottin csak amolyan papirmassé szerszám, nagy gyerekek hatalmasdi játszószerere.

Azért ezt a kassai Geszler-kalap históriát nem kell oly nagyon tragikusán venni. Nem pedig, mert ez a megpróbáltatások, a puhítások, a megfélemlítés komédiája.

Ugy történt, hogy Pongrácz gróf szembe találta magát egy méltán, az ország igaz rokonszenyére méltó hazafias vármegyével. És látta, hogy helyzete kétszeresen nehéz, mert a tisztviselői kar nemzeti érületben teljesen egyé forrott a közönséggel.

Ezt a tisztikart tehát nyersen szólva, el kellett neki utjából söpörni. El kellett pedig azért, mert a Geszler kalapot fején nem respektálták. Kezdte hát a felfüggesztésen. És így szorította béklyóba Rakovszky alispán és Puky főjegyző kezét.

Ámde a felfüggesztésnek kevés hasznát vette. Igaz a két tisztviselőt megakadályozta a vezetés szerepében, ámde azok továbbra is tisztviselői a megyének, míg a fegyelmi eljárás véget nem ér. Állásuk fölött nem rendelkezik, saját kreaturáit helyettük nem alkalmazhatja. Tehát a másik módhoz nyult. Ez az elmozdítás. Kivételes felhatalmazásával élve azon tisztviselőket, kik a Geszler kalap elé nem járultak állásuktól megfosztotta. Ezek Ferdinándy, Pallaghy, Pappszász, Horváth és Jászay. Ezen becsületes hazafias, törvénytudó lelkiismeretes tisztviselők helyébe kinevezett néhány gyanus embert, a társadalomból kivetett alakokat. Ez volt tehát a cél. A Geszler kalaphoz udvar is kellett, engedelmes puhányok, szolgálatkész lakájok udvara. Most már a vármegyei adminisztrációt azt hiszi Pongrácz teljesen hatalmába kerítette? Nem akar-

juk kitanítani, de annyit mondhatunk téved, mikor azt hiszi.

Mert ha valóban beköszönt a békes korszak, ha ennek a kormánynak irmagját is kiveti a nemzet testéből az alkotmányos aera, akkor a Schmiedtek, Amandok, stbik fölött beborult. A törvényhozás első dolga lesz, hogy az alkotmányvédő küzdelem áldozatait a vármegyei tisztviselőket novelláris uton, törvényváltoztatással állásukba visszahelyezze. Megtörténhetik ez két hét múlva, megtörténhetik esetleg később.

De amíg igazunkat ki nem védjük, ha netán a harc eltart két évig is, az elmozdított tisztviselőkről gondoskodik addig a vármegyei közönség s az új tisztujtáson diadallal, ünnepléssel, lelkesedéssel hozza vissza őket s szégyenbélyeggel kergeti ki a tisztos helyről a mostani zsoldosokat. Addig pedig Geszler kalapjában pompázzék csak a hatalom, vegyék körül csuszó-mászó férgek, ami jelszavunk: föl a fejfel, előre néz, oda hol áll az alkotmány!

Csendőrszuronyok között.

Elkobozták a megye pecsétjét.
Ferdinándy, Pappszász és Horváth ellen,

Egy közgyűlési indítvány.

— A Napló tudósítójától. —

Kassa, dec. 29.

Ma folytatták a tegnap megkezdett erőszakot:

Erőszak az alispánhelyettes ellen.

Ferdinándy Gyula tb. főjegyző, alispánhelyettes már tegnap kora délután visszaérkezett Kassára s nyomban megjelent hivatalában, s ott hivatalos kötelességeit akadálytalanul teljesítette.

Ma reggel 9 órakor hivatalába ment. Már a tegnap történetek után el volt készülve, hogy ellene is a nyers erőszakot alkalmazza Pongrácz. Hivatalába kérte tehát Eckerdt János tiszti főügyészt, Juhász Béla dr. tiszti alügyészt és Szopkó Géza aljegyzőt, hogy tanui legyenek a történeteknek. Ezen kívül ott volt munkatársunk is. Kilenc óra 15 perckor tényleg megjelent Schmiedt Dezső, Amánd Béla és Szentmiklóssy József irattáros kíséretében. Schmiedt az alispánhelyettes szobájába lépve, a következőket mondotta:

— Gróf Pongrácz Ferenc főispán engem tb. főjegyzővé kinevezett és megbízott az alispáni hivatal vezetésével, felszólítom tehát, hogy hivatalát azonnal adja át.

Ferdinándy tiltakozása.

Ferdinándy határozottan és erélyesen a következőket felelte a bérencnek:

„En gróf Pongrácz Ferencet törvényes főispánnak nem tartom, ő nem törvényes főispán. Ennél fogva neki jogában nem áll, hogy ő bárkit is valamely vármegyei hivatal vezetésével megbizzon Abauj-Torna vármegyében, mint a törvényhatóság választott fejének törvényes helyettese az alispáni hatóságot én képviselem, a törvényes hatóság én vagyok. Ennek következtében Ön, mint egy törvénytelen hatalom közege, nem jogosított arra, hogy hozzám törvényes hatósághoz felszólítást intézzon; tehát felszólítását nemcsak hogy nem teljesítem, hanem azt tudomásul nem veszem.

En, Önnek törvényes felettes hatósága, ezennel felszólítom és utasítom, hogy ön, mint a kassai járás tb. főszolgabírája, a kassai járásnál viselt szolgabírói állását, a melyet immár egy hónapja törvénytelenül és jogtalanul elhagyott, azonnal foglalja el és hivatalos kötelességét teljesítse.”

Schmiedt Dezső most sarkon fordult és kiment, most megjelent Barics Árpád, csendőrszázados s kijelentette, hogy neki utasítása van, hogy Schmiedt Dezsőt az alispáni hivatal átvételében karhatalommal támogatassa. Ferdinándy a csendőrszázadosnak a következőket mondotta:

„Tiltakozom az ellen, hogy engem hivatalos kötelességem teljesítésében bárki is karhatalommal megakadályozzon. Az, aki engem csendőri karhatalommal kényszerít, hogy törvényes és jogos hivatalomat átadjam, hatóság elleni erőszakot követ el; mindazonáltal kijelentem, hogy a csendőri karhatalomnak, mint az általam le nem győzhető erőnek engedve, az alispáni hivatal átadása elé részemről nehézséget nem gördítek, kivánom azonban, hogy a csendőri karhatalom hivatalomban tényleg megjelenjen.

Csendőrök megjelenése.

Barris százados most behívott 3 szuronyos csendőrt, akik fegyverüket előre szegezve jöttek a szobába s körülfozták Ferdinándy Gyula alispánhelyetteset. Miután a további lépés márcsak a brutális erőszak lehetett volna, Ferdinándy kijelentette, hogy a tényleges karhatalomnak enged. Mire a csendőröket a százados kiharcolta a szobából.

Ferdinándy végül kijelentette, hogy az átadás előzményeit képező körülmények, a vármegye autonom s az alispáni hatóság törvényes jogait ért (fent általunk már ismertetett) sérelmek és jogos tiltakozások az átadási jegyzőkönyvbe felvételének.

Schmiedt Dezső tb. főszolgabíró kijelentette, hogy azon körülményeket nem veszi jegyzőkönyvbe. Ez szolgált indokál annak, hogy Ferdinándy alispánhelyettes az eljárásról egy külön hivatalos jegyzőkönyvet vettetett fel, míg a Schmied által felvett jegyzőkönyvet, mint a mely az átadás körülményeit nem ismerteti s így hiányos, alá nem írta.

Az átadás ezek után tényleg megtörtént, átadatott a vármegye ősi ezüst pecsétje, a tűzmentes vasszekerény tartalma, az alispáni, főjegyző és l. aljegyzői helyiségek butorzatai, felszerelési tárgyai, a mozgósítási s összes hivatalos akták.

Az átadás fél 12 órakor fejeztetett be, a mikor is Ferdinándy Gyula tb. főjegyző a vármegyházát átadta.

Papszász és Horváth ellen.

Az áruló banda később bevonult Pappszász József dr. III. aljegyzőhöz és Horváth Elemér IV. aljegyzőhöz, hol Schmiedt Dezső elmondta már jól betanult mondokáját s a karhatalom megjelenése után ezek is átadták a hivatalt Nevezetes Papszász urnak tiltakozása után a következőket mondotta „Becsületem és tisztességérzetem tiltja, hogy hivatalomat Önöknek átadjam”. De hát ennek a zsoldoshadnak hiábavaló tisztességről és becsületről beszélni!

Rakovszky diszpolgársága.

Rudnok és Jászó-Ujfalu Rakovszky Endre dr. alispánt diszpolgárává választotta. Az abaujszántói küldöttség pedig Nemes Lajos, kir. tan. vezetése alatt tisztelgett nála és átnyújtotta a diszpolgári oklevelet.

Az állandó választmány ülése.

— *Detektívek a láthatáron.* —

Kassa város ma délután megtartandó közgyűlését megelőzőleg tegnap délután 3 órakor a városháza tanácstermében az állandó választmány ülést tartott gróf Pongrácz Ferenc elnöklete alatt. Az ülést megelőzőleg ismét gondoskodtak a felesleges övintézkedésekről, a mennyiben a színház előtt két detektív cirkált, a városháza kapuban Mihalik Béla rendőrkapitány őrködött, a kapubejárat folyosóján egy rendőrmester, egy detektív s az ülésterem ajtajánál 2 revolveres rendőr állott őrt. Ha ez a kirendeltség a gróft őrzi, akkor nevetséges, mert Pongrácz meggyőződhetett volna már, hogy az elvek nemes harcában személyét Kassán senki sem bántja.

Az állandó választmány ülésének nevezetes epizódja volt, mikor felolvasták Halmos Károly dr. bizottsági tag következő indítványát, melyet alig öt perccel az ülés kezdete előtt nyújtott be:

Mondja ki a közgyűlés, hogy gróf Pongrácz Ferencet beiktatott főispánnak el nem ismeri, de különben is gróf Pongrácz Ferencel szemben a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetik és azon ténye miatt, hogy hazája elárulásával — tisztán anyagi érdekből — hivatalt vállalt és mindent elkövet legjobbjaink letörésére: Kassa sz. kir. város közgyűlése gróf Pongrácz Ferencel szemben megvetését nyilvánítja s ez okból elnöklete alatt tárgyalni egyáltalán nem hajlandó.

Halmos Károly dr. s. k.

Az indítványt, mint előadó Kossuth Lajos I. aljegyző olvasta fel. Pongrácz nyomban jegyzetet csinált az indítványból s kijelentette, hogy Halmos Károly ellen a kassai kir. ügyészség utján rágalmozás miatt feljelentést ad be. Halmos Károly azonban, nem az a férfi, aki attól megijed. Ha pör kell, hát lesz pör. Az indítványt a mai közgyűlésen — ha ugyan meg lehet tartani — tárgyalni fogják. A tárgyalás során felolvasták a mult ülés napirendjére kitűzött indítványt is. Pongrácz Ferencnek annyi megjegyzése volt, hogy a javaslatból a „kinevezett főispán” szó mellől a kinevezett távollassék. Törölték is.

Őriznek már az angyalok!

A folytonos nagy rendőri készenlét, még az oly szolgálatkész polgármester előtt is komikus. Tegnap, mikor a rendőrök ülés előtt felvonultak s a tanácsterem ajtajánál fegyveres mihasznák álltak őrt, Münster Tivadar nevetve jegyezte meg:

— Őriznek már az angyalok!

Pedig ez nem is oly komikus polgármester uram! Ha volna önben gerinc és egy kis magyar vér, bezzeg másként látná az ügyet s nem tréfálkoznék a nagyon is szomorú állapotok fölött.

Puhítják az aljegyzőket.

Kozora Vince főjegyző még nem látja befejezettnek misszióját s most arra vállal-

kozott, hogy az aljegyzőket puhítsa. Mint értesülünk, figyelmeztette az aljegyzőket, hogy a közgyűlésen jelenjenek meg, azon mindvégig tartanak ki, ellenkező esetben kérlelhetetlenül fog velük szemben eljárni Pongrácz. No, no!

Uj rendkívüli közgyűlés.

Január első hetében, mint értesülünk a városi törvényhatósági bizottság új rendkívüli közgyűlésre ül össze, hogy a jövő évi költségvetést, valamint zárszámadásokat tárgyalja. A rendkívüli közgyűlést azonban a főispán hivatott egybehívni. Ha Pongrácz erre igényt tart, márpedig az eddigi magatartása után valószínű, mert rendszeren installált főispánnak tartja magát, akkor a közgyűlésből aligha lesz valami, mert arra a bizottsági tagok el nem mennek.

Milyen nagy a nemzeti ellenállás?

Szubvencióslaptársaink hónapok óta azzal a hazugsággal vigasztalják magukat, hogy a nemzeti ellenállás nem általános, hanem csak 3—4 felbujtogatott vármegyére, Abaujra, Zempléne, Pestre és Kolozsra terjed ki. Ezt a tendenciózus állítást cáfolja meg a Vármegye című közigazgatási lap, amelynek mai száma érdekes statisztikát közöl a 63 vármegye ellenállásáról. Eszerint a következő *harmincnégy* vármegye van teljes rezisztenciában:

Abauj-Torna, Bars, Békés, Bereg, Borsod, Csanád, Csík, Csongrád, Fejér, Gömör, Hajdu, Heves, Hont, Hunyad, Jász-Nagykunszolnok, Kolozs, Krassó-Szörény, Maros-Torda, Moson, Nógrád, Nyitra, Pest, Pozson, Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szatmár, Szepes, Szilágy, Szolnok-Doboka, Tolna, Torda-Aranyos, Udvarhely, Ung, Veszprém, Zala, Zemplén.

Mérsékelt rezisztenciában *öt* vármegye áll: Arad, Bács-Bodrog, Esztergom, Győr és Vas. Ez idő szerint még kétes *tizenegy* vármegye: Alsó Fehér, Árva, Bihar, Kis-Küküllő, Liptó, Maramaros, Temes, Torontál, Trencsén, Turóc, Zólyom.

A „Vármegye” közli a *nem ellenálló* megyék sorát is. Ebben a disztelen sorban *kilenc* törvényhatóság szegyenkezik: Baranya, Beszterce-Naszód, Brassó, Fogaras, Háromszék, Komárom, Nagy-Küküllő, Szeben, Ugocsa.

TÁVIRATOK.

— A Napló fővárosi tudósítójától. —

Lukács békelátogatásai.

Budapest, dec. 29.

Lukács László ma tovább járt a béke érdekében. A vezérlő bizottság több tagjával tanácskozott. Holnap fölkeresi Bánffy Dezsőt és Zichy Aladár gróft.

Megvont megyei dotáció.

Kristóffy folytatja a törvénytelen uralmat. Ma megvonta Szabolcsmegye állami dotációját.

Az árulók megszegyenítése.

A hazafias vármegyékhez méltóan, ma Hontmegye Czobor László alispán elnöklete alatt közgyűlés tartván, kimondta, hogy Szabó Mihály megyefőnököt nem installálja, tőle az esküt ki nem veszi, mindazok neveit, kik az eskütelésben segédkeznek szégyentáblán a vármegye falában megörökíti. A közgyűlést Selmezbánya várost hazafias magatartásáért táviratban üdvözölte.

Egy örült asszony rémtette.

Budapest, dec. 29.

Gorzó Györgyné, államvasuti hivatalnok felesége ma reggel öngyilkossági szándékból petróleummal leöntötte ruháját s meggyújtotta. Néhány perc alatt teljesen össze-vissza égett. Öngyilkosságának oka pillanatonyi elmezavar.

Letartóztatott ügynök.

A budapesti rendőrség ma délelőtt váltóhamisítás büntette miatt letartóztatta Nagy János budapesti pénzügynököt.

Az orosz forradalom.**Meggyilkolt rendőrfőnök.**

Pétervár, dec. 29.

Moszkvából jelentik, hogy a forradalmárok ma éjjel behatoltak a titkos rendőrök főnökének házába és a főnököt az udvarra kihurcolva, családja könyörgései dacára kegyetlenül meggyilkolták.

Szétrombolt vasuti vonal.

Varsóból jelentik: A varsói vasuti forgalmat a táviródrótok megszakítása és egy vonatnak erőszakkal való megállításai miatt teljesen be- szüntették.

Az ágyuharc véget ért.

Moszkvából jelentik: Moszkvában az ágyutüz megszűnt. Tegnap mintegy 20 házat összelövdöztek, a melyekből revolverekkel lőttek a katonai őrzőpartra.

HIREK.**Egy emberélet: öt napi szobafogság. A kassai kardaffér utójátéka.**

A véres kardaffér: Sartory Géza és Bozics Károly hadnagyok ügye végre a Garnisons-Gericht elé került. A tárgyalást a nyilvánosság teljes kizárása mellett a legnagyobb titokzatosságra burkolva, december 12-én tartották meg, amelyre egyetlen egy tanut sem, még az áldozat özvegyét, Klein Lipótnét sem idézték meg. Egész titokban, anélkül, hogy Kassa városában csak valaki is sejtette volna, folyt le a rőtárgyalás, amelynek nevelésesen enyhe ítélete alkalmas arra, hogy ismét felzudítsa a már elszunnyadt közfelháborodást.

Az ügygyel először a kassai 34. gyalogezred katonatiszti becsületbírósa foglalkozott, amely kihallgatta a két tisztet, a kiknek védekezése azonban merően ellenkezett a szemtanuk vallomásával. Közben Cselényi kassai rendőrkapitány is befejezte az ügyészség indítványára megindított nyomozást, amelynek aktái súlyos adatokat tartalmaztak, hogy a katonatiszti becsületbíró- ság kénytelen volt magát illetéktelennek kimondani az ügy elbírálására s áttette az egész aktacsomót a K. u. k. Garnisons-Gerichthez, amely csak arra várt, hogy a feledés fátyola boruljon az ügyre s három hónapi hallgatás után, december 12-én megtartotta a zártkörű tárgyalást.

Sikerült hű tudósítást kapnom a lefolytatott tárgyalásról, amelyen Sluka feldmarschall-lieutenant hadbíró elnökölt s mint szavazóbirok részt vettek azon egy ezredes, egy őrnagy, egy kapitány és egy főhadnagy.

Először is felolvasták a hadbíróság vádlevelét, amely Bozic Károly hadnagyot ma-

gánlaksértés és becstületsértéssel, Sártory Géza hadnagyot pedig emberölés vétségével vádolja.

Más hadbíróági tárgyalás alkalmával besoroznak a hadbíróóság tagjai közé egy őrmestert, egy szakaszvezetőt, káplárt, őrzetőt és egy közlegényt is, ami a jelen esetben nem történt meg, mert a vádlottak tiszték voltak s a szabályzat szerint tiszték felett csak tiszték ítélkezhetnek.

Először Bozic hadnagyot hallgatták ki. Bozic elmondta, hogy őt mint katonatisztet mélyen felháborította az a lapközlemény, amelyet Seress Imre abból az alkalomból írt, amidőn egy Rosenfeld nevű tartalékos altiszt ellen, aki szabályellenesen magyar vezényszót használt, ő megindította a katonai eljárást. Ő nem akart vérengzést előidézni, csak magyarázatot, esetleges fegyveres elégtételt akart kérni Serestől.

— Miért vitte magával Sártoryt is? — kérdezte Sluka elnök.

— Sártoryval menetközben véletlenül találkoziam csak az utcán. Elmondottam neki, hogy Seresshez megyek. Ő látta, hogy nagyon izgatott vagyok s azt mondta, hogy velem jön.

— Ön nem bántott senkit?

— Nem!

Ezután Sártory Károly kihallgatása következtetett. Ettől is megkérdezték, bűnösnek érzi-e magát.

— Nem, volt a válasz. Én Bociccal azért mentem Seresshez, hogy neki bajtársi szívességet tegyek. Nem áll az, hogy ő szurta le Klein Lipótot, hanem Klein maga rohant bele a kard élebe.

Az elnök e vallomás után befejezettek nyilvánította a bizonyítási eljárást s a bíróság meghozta nevétségesen enyhe ítéletét, amely szerint *Bozicot felmentette, Sártoryt* ellenben vétkesnek mondotta ki s elítélte mindössze *öt napos szabadságra*. Sártory már ki is töltötte büntetését s vígan csörteti kardját Kassa város főutcáján.

— **Kassaiak a honvédtörzstiszti tanfolyamon.** A honvédtörzstiszti tanfolyamra a kassai honvédtörzstisztekből ez éven részt vesznek Frater Jenő és Koos Miklós honvédhuszár századosok

— **Kinevezés a Vöröskeresztgyesületnél.** Frigyes kir. főherceg, mint a Vöröskereszt-egyesület elnöke Aczél Gyula dr. kassai ügyvédet egyesületi megbízottá nevezte ki s őt háború esetén szolgálattételre ügyeletes tiszt gyanánt a kassai tartalékkórházba osztotta be. Sajátságos, hogy ugyanakkor a haladópartíi társaság két másik tagjával, Münnich Aurélt és Feilitzsch Arthur bárót is vezetőállásokra nevezte ki.

— **Az ellenzék diadala Iglón.** Iglón, Münnich Aurél volt törzsökös kerületében ugyancsak megváltozott az elmúlt év alatt a hangulat, amiben bizonyára nem kis része van Igló mostani képviselőjének, Günther Antalnak. A hazafiás, derék szepesi városban, mint onnan táviratozzák, tegnap ejtették meg a városi képviselők választását. Megválasztottak pedig összesen 22 ellenzékít és egy szabadelvű pártit.

— **Karácsonyi postaforgalom.** A kassai karácsonyi postacsomag forgalom az idén nagyon élénk volt. A forgalom nagyságát a következő adatokkal illusztrálhatjuk: Pál Imre, kassai postaigazgató szives buzgóssága folytán. Feladtak Kassán december hó 19-én 628, 20-án 735, 21-én 844, 22-én 1137, 23-án 951, 24-én 301, összesen 4596 drb. postacsomagot. A Kassára kézbesítésre beérkezett csomagok száma volt: 19-én 414, 20-án 561, 21-én 743, 22-én 1069, 23-án 1168, 24-én 1078 és 25-én 727 drb. Összesen tehát 5860 drb. volt. Végre a helybeli pályaudvari postahivatal átmenőleg kezelt: 19-én 4015, 20-án 4159, 21-én 5012, 22-én 5549, 23-án 5395, 24-én 3808 és 25-én 1105, összesen 29043 drb. postacsomagot.

— **Fischer-Colbrie Ágost utóda.** A bécsi Pázmány-intézet igazgatói székébe, mely dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai segédpüspök távozásával megüresedett, értesülésünk szerint, dr. Kereszty Viktor pozsonyi kanonokot nevezik ki. Kereszty egyházi író és hosszabb ideig volt theologiai tanár.

— **Felsült polgármester.** Gresch Gyula lublói polgármester, aki még mindig híve a régi rendszernek, nem akarta végrehajtani a nemzeti ellenállásra vonatkozó megyei és városi közgyűlési határozatokat. A hazafiás városi képviselőtestület ezért állásától felfüggesztette, amire Gresch Gyula lemondott. Az alispán a renitens polgármester lemondását elfogadta. Ajánljuk Münster és Kozora figyelmébe.

— **Uj udvari tanácsos.** A király a kassai származású Mártonffy Márton címzetes osztálytanácsos, iparoktatási főigazgatónak az udvari tanácsosi címet adományozta.

— **Sáros küldöttsége Berzeviczynél** Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke tegnap délután fogadta Sárosvármegye törvényhatóságának és az eperjesi Széchenyi-körnek üdvözlő küldöttségét. A küldöttség szónoka Tahy József alispán, meleg szavakkal tolmácsolta a vármegye közönségének érzelmeit abból az alkalomból, hogy Berzeviczyt az Akadémia elnökének megválasztották.

Berzeviczy meghatva köszönte meg, hogy szűkebb hazája, Sárosmegye őt olyan kitüntető elismerésben részesítette, hogy megválasztása alkalmából ilyen fényes küldöttséggel adja tanujelét szeretetének.

— **Karácsonyi örömmünnep.** Lélekemelő ünnepély folyt le f. hó 24-én a hernádszadányi állami iskola tantermeiben. Az ünnepélyt a község intelligens hölgyei rendezték a gyermekmenhely-telepen elhelyezett szegény, árva gyermekek részére. Főlemelő volt az ünnepély azért, mert a legszebb családi ünnepet emlékeztetéssel családiassá óhajtották tenni a szülőket nélkülöző s az emberbarátok szeretetére nagy mértékben rászoruló szegény, elhagyott gyermekek számára. És hogy a cél el lett érve, mi sem bizonyította jobban, mint azok a könnyek, melyek megjelentek az árvák szemében akkor a midőn Kertész Jánosné tanítónő lelkes szavai és a gyermekek megható imája után kigyuladtak a karácsonyfa fényes lángjai, a melynek tövében 30 gyermek találta meg a téli hideg ellen védő ruházatát. Az ünnepély fényes sikere érdekében kiváló érdemeket szereztek dr. Nagy Béla elén dr. Nagy Béláné, dr. Vass Sándorné és Kertész Jánosné, kik fáradságot nem ismerő buzgalommal munkálkodtak a nemes cél elérésén.

Az ünnepély rendezéséhez pénzadományokkal a következők járultak: Br. Melczér nővérek 10 kor., Hammersberg László 5 kor., Kassai Jelzalogbank 5 kor., Dr. Vidder Ignác, Kassa 2 kor., dr. Nagy Béla, tb. főorvos 2 kor., dr. Vass Sándorné 2 kor., Goldberger Mór 1 kor., Goldberger Manó 1 kor., Haissinger Viktor 1 kor., Körössy Sámuel 1 kor., Grosz Herman 50 fill., dr. Vajda József 50 fill. és Feldman Adolf 1 kor. Ruhaneműekkel és játékszerekkel Feldman Adolfné és Kertész Jánosné kedveskedtek a szegény ártatlanoknak. Fogadják a rendezőség nemesszivű emberbarátok az árvák nevében a rendezőség hálás köszönetét.

— **Sötétség a színházban.** Ugyanolyan kellemetlenség érte tegnap az egész várost, mint ezelőtt két évvel, u. i. a villanyfolyam fölmondta a szolgálatot. Történt pedig ez az eset este 7 órakor. Természetesen mindenki azt hitte, — már akinek villanyvilágítása van — hogy csak nála ütött be a sötétség s azért egy kis boszorkodás után siettek a színházba. Istentelen babona! Két évvel ezelőtt épen Komlóssy bucsuzásakor, most meg Sebeők Sári föllépésekor vicelte meg a közönséget a szeszélyes villany. A színház csak telt-telt s mint valami katakombában, kísérteties gyertyaláng világította meg a csarnokokat, ijesztő fényt vetve a nyüzsgő embercsoportokra. Persze a

rossz viccek mindjárt megindultak. Csak egyet említünk: Pongrácz is el akart jönni a színházba, de most ez egyszer elhagyta hűségese kíséretét, a Fejérváry-kakasokat s hogy rá ne ismerjenek, hát megszakította a vezetékét stb. Háromnegyed 8-kor jelentette ki Komjátly. hogy legalább fél órára van szükség, míg a világosság ismét több lesz. Ez idő elteltével azután egynegyed 9-kor megkezdődött csakugyan az előadás.

— **Bányászerecséltenség.** A merényi bányatelepen a mult szombaton végzetes szerencsétlenség történt. Ércfejtés közben, írja tudósítónk, egy hatalmas kőzetdarab hirtelen meglazult és Roth Mihály munkásra esett, akit izzé porrá zuzott. A szerencsétlen embert özvegye és négy kiskorú gyermeke gyászolja.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Zakárfalu határában, írja löcsei tudósítónk, a vasbánya közelében Jaczkó György bányász holttestét találták meg. A hullán két hatalmas szurt seb van. Ugy látszik, hogy gyilkosságnak esett áldozatul. A csendőrség erőlyesen nyomoz.

Színház, művészet.

Sebők Sarolta hangversenye.

Rég hallottunk Kassán oly szép koloratur-éneket, mint tegnap a színházban, a hol az ünnepekre szüleikhez, a bécsi Operából hazarándult Sebők Sári örvendeztetett művészetének kincseivel telt házban előkelő közönséget.

Eleinte operaelőadást tervezett Komjátly, a melynek keretében több jutott volna a zenei élvezetből, mint a mit a néhány opera áriának percekre kimért fukarsága nyújtott. Sajnáljuk, hogy — nem tudjuk miért — az opera elmaradt, de a mit a kétfelvonásos vigjáték közepébe és végébe ékelve kaptunk, azt is teljes elismeréssel kell honorálnunk.

Sebők — úgy látszik — az olasz operák koloratur-áriáinak éneklésekor van elemében; ezekben — a Hunyady Lászlóbeli La Grange-áriát is bátran hozzájuk számíthatjuk — minden előkelő zenei tulajdonsága teljes mértékben érvényesül: szopránjának érces csengése, feltétlen tisztasága, hajlékonysága. A mit kifogásolunk, az tremoloinak tulsága, a mely már trillába vergyül; s ezt annál inkább sajnáljuk, mert trillái különben rendkívül tisztán csattogók.

Mindezek a tulajdonságok, előkelő megjelenéssel és kifejezésteljes előadással vegyülve, elsőrendű operai koloratur-énekesnővé avatják s e minőségében az első Norma-áriával egy csapásra meghódította hallgatóságát.

Mint dalénekesnő elmarad a koloratur-énekesnő megett s azért dalaival korántsem tudott úgy hódítani; ezek közt még legjobban Tarnay bájos Miliórája tetszett, izlésünk szerint kissé elevenebb tempó jobban megfelelt volna a dall jellegének.

A zongorakiséretet Fekete színházi kar-nagy látta el biztosan, alkalmazkodóan.

Szóval Sebőknek nagy sikert s nekünk rég nélkülözött élvezetet hozott a tegnapi est, a melyhez a jó Szigeti vigjátéka, a Becstületszó kitünő előadásban adta a derüt.

Egy szép, nagy

emeletes sarokház

a város legszebb pontján szép tiszta, fákkal beültetett udvarral szabad kézből eladó.

Ugynökök kizárva.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Előfizetési felhívás!

A „Napló“ függetlenségi és 48-as politikai napilap nem dicsekedhetik még öreg multtal. Fiatal ez az ujság és ezt büszkén valljuk, mert a fiatalság maga az erő, a lelkesedés, életkedv, szakadatlan munka és ambíció. Akkor született meg a hivatott ujságírók csinálta napilap, mikor a függetlenség, az állami önállóság utáni vágy teljes mértékben fellobogott, mikor a magyar szivekben lángra gyult a nemzeti érzés, mikor hazánk alkotmányát felülről és alulról jött támadás ellen megvédeni, csatába szállott a becsületes magyar nép.

A függetlenségi eszme forrongó harcának, harcos gyermeke a Napló politikai napilap. Harcos idők méhéből pattant ki ez az ujság, bátor hangjával, tollforgató fegyverének élénk vitézkedésével rövid időn belül megnyerte a közönség szeretetét, bizalmát, támogató készségét. Új hangot hozott a kassai zurnalisztikába a finom izlés, az igazságos kritika, az események alapos és önzetlen elbírálásának eleven, üde, élénk hangját. Cikkeinket hivatott tollu publicisták írják, nem a lapos és szürke dilletantizmus nagyképű stréberei, mint a legtöbb vidéki lapnál, nagy kárára a vidéki sajtónak. Ujságírói munkánkat a modern szellem jellemzi, a keveset mondó vidéki tekintélyek beteges kultuszát nem istápoljuk, azért a Napló minden sora nivón álló, érdekes irodalmi

hangon írott. Szerkesztőségünk tagjai a kassai zurnalisztika értékes tagjai, külső munkatársaink a más hivatáson levők közül azok, kik adott esetben a toll szerszámával is mesterien bánnak. Politikai vezércikkeinkben a a környékbeli és kassai politikusok országos nevű jelesei fejtik ki mindenkor feltűnést keltő nézeteiket.

Fiatal tehát ami ujságunk és akarjuk, ez a fiatalság az idők futásával sohase változzék. Egyetlen törekvésünk, hogy a manák élő ujság a „Napló“ minden egyes számában föllelje a közönség az ujságírói frisséget, változatosságot, élénkséget. Azt akarjuk, hogy ne az idők során megszokott mindennapos vendég, hanem mindennap érdeklődéssel várt látogató legyen a „Napló“ függetlenségi politikai napilap.

És hogy ezt elérjük: a fejlődő zurnalisztika minden eszközt latba vetjük, hogy közönségünknek irodalmi nivón álló érdekesen szerkesztett, az eseményeket gyorsan és kimerítően tárgyaló napilapot adjunk.

A függetlenségi napilapok a közönség szeretetében, támogatásában találják meg nagymérvű kiadásaik fedezetét. Mikor arra kérjük, hogy szives hajlandóságát a „Napló“ függetlenségi és 48-as párt napilapjától ne tagadja meg, reméljük, hogy nagybecsű előfizetésével benünket a még reánk váró nemzeti harcban támogatni fog.

Hazafias üdvözléssel:

NAPLÓ

az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt politikai napilapjának szerkesztősége.

A *Napló* a *legolvasottabb*, legtöbb példányban megjelenő kassai politikai napilap.

Távirati és telefonjelentései a fővárosi lapokat 24 órával megelőzve, kimerítően adnak hírt az országos politikai és egyéb eseményekről.

A *Napló* Abauj-Torna, Sáros- és Szepesmegyék minden községében állandó tudósítók és levelezők révén leggazdagabb hirrovatban számol be a felvidék napi eseményeiről.

Politikai cikkeit országos tekintélyű politikusokon kívül, a helyi politikai élet kitünőségei élénkítik.

Társadalmi, gazdasági, kulturális, művészeti, városi és megyei kérdésekben a haladás jelszavában írunk, s szemnük előtt állandóan a nagyközönség jól istápoltt érdeke lebeg.

Szerkesztőségünk tagjai nem dilettánsok, hanem hivatott és kipróbált erejű hirlapírók.

Nagy sult fektetünk a tisztviselői osztály érdekeire, valamint gazdasági, kereskedelmi és ipari reformokra

A „Napló“ előfizetői husvétkor, több száz képpel illusztrált, pazar kiállítású s igen vaskos kötetben megjelenő Albumot kapnak ajándékba, melyet karácsonyi kedveskedésül szántunk, de a mely a munka nagy halmaza s az időközben folytonosan gyarapodó érdekes tartalom folytán technikai akadályok miatt meg nem jelenhetett. Az Album bolti ára 10 korona lesz. Aki a Naplóra egy fél évre előfizet, a diszművet ingyen kapja.

Mutatványszámot kívánatra bárkinek egy hétig megrendelési kötelezettség nélkül küldünk.

A Napló előfizetési ára:

Egy évre 14 kor., fél évre 7 kor., negyed évre 3 kor. 50 fillér.

Vidékre havonta 50 fillér bélyegköltséggel több.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kassa, Kossuth Lajos-utca 16. földszint bejárat a Fazekas-utcaról.

Értesítést pontos címmel levelező-lapon kérünk. Ki 5 előfizetőt gyűjt, annak tisztelet-példányt, aki 10 előfizetőt, annak tisztelet-példányt s a diszművet ingyen küldjük.

Előfizetés esetén szíveskedjék ezt kitölteni s levelező-lapra ragasztani.

Előfizetési iv.

Ezennel megrendelem a Napló függetlenségi és 48-as politikai napilapot ^{egy évre} s mint előfizető igényt tartok a husvétii diszalbumra.

Kelt _____ 190 _____ hó _____

Név: _____

Község v. utca: _____

Bővebb cím v. u. p.: _____